

ז. רוזנבל.

ב. פ. ר. מ.

פָּרָק ֵס.

I.

שוקט וינע עומד הכפר בירח אב. האילנות מתנועעים לאמם בהתרשלות. שברי צללים. עלי העצים מלטפים את הקרקע צרוב-השמש. תרנגולות טופפות ומנקרות באשפה. אחת מחטמת בעפר בלי הפסק בשתי רגליה ונלחצת אליו בכרסה. אפרוחים מנדולים זוחלים תחת הגדרות. מדלנים דרך רוחיהן, פוצים פיותיהם. מצפצפים וצוחים. על ענפים רובץ לפני פתח דירו, מנמנם ומצמץ בעיניו התמימות והעצובות. תינוקות קטנות, מלובשות שמלות ארוכות עד הקרקע פוסעות בתוך הכפר. על גג תבן עומדת בקנה חסידה על רגלה הימנית ומקשקשת במקורה בחפזון. דומה כאלו זורקים ממרום אנונים קשים. זקן ונער עובדים היום בהר ועוסקים בנכוש התירס. תבואות השדה מהכות למגן. הננים והפרדסים עומדים באמצע בכוריהם. שתילי הטבק נטועים בקרפפים. השמשונית געשו מכורכמות. התירס הביא את קלחו לירי בישוף. כל אכרי הכפר עומדים היום על ההרים ועוסקים בעבודה. כעלות השחר יוצאים כל בני הכפר מי במנרפה. מי במעדר על שכמו. בסודר או בתרמיל מלא צידה. ממליץ בצל. צנון. קשואים-כבושים. והולכים כל אחד לחקת שדה. שם העבודה הולכת ונעשית בשקידה ובזריזות יתרה עד הערב.

II.

הנה שבנו האכרים מן השדה וכבר יקדו בכל החצרות מקורות עליזות. הנראות מרחוק כמטמוני ערב בין האילנות. על פני האש שפודות קרירות-יחרם.

בחצרו של קוסטמי שולטני. על הקרקע מזל הכירים ישבה אוֹלֵנָה. עלמך רחבת-כתפים ככת שבע-עשרה שנה. נפצה בארכובותיה נצרים נרדים. חגישה אותם אל האש שהעלתה עשן לבן-ירקק מעובת. היא נשבה משלהבה שהוהידה את שרמטי פניה המחודדים. האש התלקחה

והעשן נעלם לנמרי. אולנה קמה לרנע, פסעה פסיעות אחדות לאחורי הכירים. תלשה פטרוסלינון הצומח פה בחצר. אחר-כך שבה למקומה. ישרה אל הקרקע, קרצפה אותו שפשתהו בקערה מלאה מים. זרקה אותו אל הקדירות השפותות על האש אנב חתוך בסכין קדה.

אולנה היא בתו יחידתו של קוסטמי. אחת המנכשות והקוצרות המצוינות שבכפר. חשובת-קומה עם שתי עינים זכות, מלאות מרץ ונעימות, עם חטם ישר ומחודר, עם שתי שפתים עבות שהן מתאימות כל כך לדמות דיוקנה. אזנים זעירות לה, צואר שחום ושזוף משמש, ועליו מחרוזת אלמונים אדומים וגדולים. בשרירות נופה היא דומה לגבה, אבל בפניה יש מעין נועם ועדינות של בת-כפר.

מאחורי הנדר נשמעה שריקה. אולנה הסבה את ראשה, אבל בו ברנע חזרה לעבודתה שנפסקה. השריקה נשמעה שנית, שוב הסבה את ראשה, קמה מעל הקרקע והציצה רנע אל הנדר. כהרף עין הוציאה את חצני שמלתה המקופלים והתחובים באבנט שעל מתניה, תקנה את שרווליה המופשלים ופסעה בזריזות אל הנדר דרך האדמה החרושה והמודשאה אשר בחצר.

— אה, מאירקע, אתה פה?— פנתה אולנה אל בחור יהודי שצמד בכאן יעיניו המפוחרות מזהירות וכואבות מרוב התאמצות.

— הנדי, אולנה, איפה לן אבא שלך הלילה?

— אבא, הלילה בהר. אמי ישנה על התיתוך לגנדי.

— אולנה, רוצה אני לבוא אליך הלילה.

— בוא.

— ואמך?

— בוא, אל תירא.

— גשי אלי, יקירה.

אולנה כפפה את נופה למחצה. מאיר שרכב את צוארו ונשק לה. היא לחצה בכח את ידו וחזרה תיכף אל האש הדועכת. מאיר עמד על מקומו ולא זז. שוב היה מצפה לאולנה...

.III

לילה. נביחת-כלבים בלתי פוסקת. מרחוק מניע לכאן נגון הדוינה (

(*) נגון המולדבים.

של הרועה הסבא קְרִיקִי בונדוק, המחלל על חליצו בלידות. האופק שם.
הרחק מחוץ לכפר, מעבר להר, נראה כנוש שחור ומעובה. מן השוכך עולה
המית יונים, כמתאבלות על יונה שאברה. האילנות מתנועעים לאט-
לאט. דומה מרחוק שאיש מתהלך ביניהם ומחפש שם את מחבואו. מאיר
שוכב על משכבו בחצר תחת השמים גדוד-שנה. עיניו פתוחות. הוא מרים
בכל פעם את ראשו ומבחין אם בני ביתו כבר אחווי שינה... כשבקש
ללבוש את בגדיו הניע לאזניו שאון קל. הוא התכסה בשמיכה ועשה את
עצמו כנרדם...

אחרי רגעים מועטים הסיר את שמיכתו. כנב, דומם ולאט-לאט
לבש את בגדיו. דומם ולאט פסע פסיעות אטיות ורחבות. כחתול הסתכל
בחשכת הליל והקשיב בסתר לכל תנועה ולרשרוש קל. הוא נגש לחצר
של קופֶטְטִי שולֶטְטִין, אביה של אוֹלְגָה. בבת אחת הלג מעל לגדר.
כשיצא מבין האילנות הרגיש תיכף בראשה המורם של אוֹלְגָה. בשרו
נעשה חדודים. נשם בקושי והבליג על השעול שהחניקו. היא הצביעה
לו על אמה הישנה ואחריו כך לחשה לו על אזנו:
מאירקע, אל תתירא, שב במנוחה!

הוא לא ענה כלום. מכיון שזרועותיה החשופות והחמות נגעו לרגע
אל שכמו התחיל כולו לזדמן, לא שם לבו לאם אוֹלְגָה הישנה על התיגורה
אחו בריבה הרעננה ונפשו כמו יצאה בנשיקה על חזה. זרועותיו כרוכות
מסביב לצווארה, הוא מלפף אותה. שניהם מלאים חושך, אהבה ונענועים.
אוֹלְגָה נזכרה באמה הישנה, לחצה את ידו פעם ושתים, כאילו נתכונה
בזה לומר: "הרגע, חביבתי, אמי ישנה לעומתני". מאיר לא יכול להשתיק
את העונג המפעפע בבשרו. נשק את ידיה נשיקות חרישות ועדינות, תמך
את ראשו על ידו המונחת עליה ושתק.

אחרי רגעי-דומיה מועטים הגישה את פיה לאזנו ולחשה לו:

- מאירקע, למה אתה ענום כל כך?

- כך.

- לא, הנידה, מאירקע, מה לך?

- לא כלום.

- אל נא תשקר, הנידה.

היא הסבה את ראשה אל הקיר. התכוצה כולה, שכבה ושתקה.
הרהורי עצב הטרידו את מוחה, אין היא יכולה לעמוד על אפיו מה היה
אתו. שתיקתה העיקה עליו. מאיר נתן אליה, אחז בידה והתחיל מספר,

כי אחרי שראו את שניהם יושבים בשדה באותו יום גלו זאת להוריו.
הורי בכו, ואבי בכה גם כן—מסיים מאיר...

אולנה שכבה בעינים פתוחות וארבה לכל מלה שיצאה מפיה. כל
גופה פרפר מתוך רטט איברים. ברנע זה התחילה גם אולנה הישנה
לפלוש דבורים בלתי מוכנים מפיה. מאיר קם, קפץ מן התיתורה, החיש
את פסיעותיו ונסתלק תיכף מאחורי הגדר. כשנגש לביתו ראה איש לבוש
לבנים עומד על יד משכבו ומעיף עין סביבו. הוא הסתכל והכיר באביו.
שמע אותו מרחוק נזח נתיחה עמוקה. זה היה כדי להקריש את דמו.
עמום ורעוע נשען אל הגדר. כשנסתלק אביו עמד על מקומו רגע—
מספר. אחרי כך נכנס אל החצר ונפל על משכבו כולו רצוץ מתוך
מפח־נפש...

IV

ימי הדיש הניעו. והשנה היא שנת שובע. בגרנות עובדים מן הבוקר
עד הערב. עבודת מכונת־דיש והמורבלים אינה פוסקת. האכרים כמעט
כולם מלאו אסמיהם בר. ערמות של הציר והבן מתנוססות לאורך כמה
פרסאות. הבהמות הן בריאות־בשר ושמןות. התנונים בעיר הכניסו סחורות
מכל טוב ומהכים לפדיון. בכל יום ראשון לשבוע חלים ירודים
גדולים בעיר. כל השוקים מלאים בני־אדם. אין מנוחה גם לנפחים. הרבה
סוסים, הרבה קרונות ועגלות ישנות גם חדשות צריכים תשול.

אל התחנה באו סוחרים יהודים מארבע כנפות הארץ שעומקים
באֶבספורט של תבואה, הולכים וקבצים ימי הסתו. ימי רחיצת האנושים
ימי בציר הכרבים, ימי קציר התירס והשמשוניות בהרים...

ביתו של הירש אָרדישאָן, אביו של טאיר, כקלחת רותחת. סוחרים
באים וסוחרים יוצאים. בכל יום נוסעים העירה להביא שקים ריקים
בשביל התבואות החדשות וסחורות שונות בשביל החנות. מאיר טרוד
כל־כך בעסקיו עד שאינו מספיק לסעוד. כעלות השחר הוא יוצא לרגל
עבודתו עם הנץ החמה הוא חובש סוכתו באַבָּף ושב עם שקיעתה. הוא
יוצא אל הגרנות, אל התירס, אל הננים ואל הפרדסים. עושה כל ההכנות
הנחוצות לרחיצת האנושים...

פעמים הוא עובר לפני ביתו של קוסטמי ורואה את אילנה. כל־
כך רוצה הוא לרדת מסוכתו לקשרה אל הגדר, לגשת אליה ולשבת אתה
על התיתורה תחת האילן כל היום. והיא—פניה מסמיכות, יושבת כפופת־

קומה מבלי הרים עין על סביבה ולבה דופק. ובלכתו מאתה פניה מתקדרים והיא מתאנחת... הכוסה שוטפת במרוצתה. מאיר יושב על האוכף. מתנודד ואינו יודע לאן הוא נוסע...

יומא דפנרא...

שם בירכתי הכפר, לא רחוק מבית-כנסת הנוצרים, שופעת ועולה נבעה. על נבעה זו ביתו של אינגיקי פאפא. לפני יומים הזמין אינגיקי את מאיר שיבוא לקנות אצלו כוורת-דבש. היום, בעברו על ביתו. סר אליו. מסביב לבית זה ננה גדולה ובה נחילי דבורים וכוורות. הננה מוקפת גדר נבוהה. למעלה על-פני הגדר, נצרים דוקרים וזרדים כמושים. פה גדלים אילנות נבוהים, עצים כבדי-עפאים, מלאים תפוחים אדומים, אנסים צהובים, שזיפים שחורים, שעורם הדק מכוסה אד אפור. בחצר צמח דשא רענן. פה שתול גם עץ-אנזים. לא רחוק ממנו ערמה של גבבא ומכבי אשוח. בקרקע תחובה אלה קצוצה וקצרה, ובראשי היתדות התקועות בה תלויות קדירות וכדי-חרש. בקצה השני של החצר, סמוך לקיר, עומד גנ-תבן ער ארבעה עמודים. תחתיו ענלה שמוטותיה נשואות כלפי מעלה. שם גם נינית מחוסרת תחתית. על הגדר חת הנג תלוים: גרין, התיכות-סוף, מנורה, שכרי-קרשים עם מסמרים שהעלו חלודה. באמצע החצר בנוי בית יפה סכוך קיסמי-עץ. הבית מסויד סיד מהול צבע ירמק. התלונות משוחים סביב בצבע שחום-הכלת קיום-קיום. כעין מסנרות סביבם. מקצה העליה מציצה נעורת, שעור לא ווסקה כהלכה. השער עשוי קרשים ירוקים וכולו מוקשה בענולי עם הדומים לצורותיהן של צפרים.

אינגיקי ישב בננה מאחורי ביתו לבוש מכנסי-בד וכתונת לבנה האזורה בסתניו ברצועת-עור עבה ומחוברת ומרוכסת על צוארו בכפתורים בחולים בתבנית שתי-וערב. פה בננה עומדות כשני תריסר כוורות מכוסות בקערות חומר. הוא צינן לרבורים העושות רבש, החליק לאמ-דאט עלה יבש מנבעויו של תירס, כרסמו משני קצותיו בשיניו והחליקו שוב, הוציא מחיקו שלחופית יבשה מלאה שרשי טבק עב ומדוסק, שם על כף דו דכניסמת כעט פבק ומתוכה הריק לעלה וענל סינרה, הרליקה, עש

העיון רב ורקק ככל פעם לאחוריו.

- שלום, ברי אינגיקי! - פנה אליו מאיר.

— שלום, ג'ופיני מאיר.

— מה חדשות?

— זאת לא כלום, צדיק ד' בכל דרכיו. תודה לאל, תודה לאל. שנת שובע השתא, לחם יש, והכרמים, חודה לאל. גם הננים, גם הפרדסים... זקן אנכי, הרבה שנים אני זוכר... שנת שובע השתא... כה יתן ד' וכה יוסיף!...

עכשיו, ג'ופיני מאיר, אם תרצה אמכור לך מעט מכורותי.

אינניקי קם ממקומו, נכנס לביתו, שהה שם קצת, שב ובידו קערת חומר מלאה נופת דבש רענן. הוא הנישה למאיר אשר ישב על שרפרה קטן תחת עץ-האגוזים ורפרף, בנצר ירוק ודק באויר.

— אכול, ג'ופיני מאיר, דבש מצויק, אכול כאות נפשך.

מאיר הודה לו בנמנום, שם לתוך פיו חתיכת דבש, לעסה עמו בלבו ופחט בין שיניו את עסיסה לתוך גרונו.

דבורתו אחת לא חדלה לזמזם ממעל לראשם. מאיר רפרף בנצרו הרק כדי לגרשה מאתו.

— אם תנרשנה, ג'ופיני תעקצך. הלא היא מתאוננת לפניך וקובלת על גורלה, וראי שהעליבות בכנרת.

— גא ספרי, חכיבה, ספרי— פנה אינניקי וכשכש בידו את שטח האויר שמסביבו עפה ונהמה הדבורה.

— אשתקד, ג'ופיני מאיר, אי-אי-אי לא יכולתי לראות בצערך. קיץ קר היה... תודה לאל, עכשיו הן יוצאות מן הכוורת לפני הנץ החמה ושבות בפיות צהובות כצאתה... אשתקד... קיץ קר היה... בשעה העשירית בבוקר היו יוצאות מן הכוורת וכצהרים היו שבות ופיותיהן נקיות-נקיות... לא מצאו עסים בשמשוניות... אף מפה אחת לא מצאו... עכשיו תודה לאל!... גא, ספרי יקירה, ספרי מי העליבך שם בכוורת? — לחש אינניקי לדבורה.

עודם מדברים והנה נשמעו צעדים קרבים. כרנע הופיעה אויגנה.

— מה שלומך, דוד אינניקי? — פנתה אל האבר הזקן וכולה הסתמקת, זכעיניה ובפניה נצנצה מבוכה קלה.

— שכי, אויגנה, מה אצלכם? הרשתם כבר? התירם מה?

— הדיש כבר נמרנו והתירם (אויגנה השפילה קצת את קולותיה).
תודה לאל.

מאיר ישב רומם וקפוא על מקומו ונעץ בה מבטו.

— דוד איזניקי, שמעתי כי מחר אתה נוסע העירה. התקחני אתך ?
יש לי עסק בעיר.

— בעונג רב, מחר, תינוקת, עם צאת החמה תבואי ונסע העירה.
— איזניקי! ... איזניקי! ... היכן אתה? — נשמע קול צורח מעבר הבית.
איזניקי יצא מן הנגה.
מאיר ואולנה נשארו לבדם.

— אולנה — רחש מאיר בחשאי — כל-כך השהוקקתי לראות את פניך.
אולנה ישבה לא רחוק ממנו, הביטה ישר לתוך עיניו והחרישה.
— אולנה — חזר מאיר שנית ונשתתק. הוא השפיל ראשו ארצה
והתחיל לתלוש פרחי-גן הצצים לפניו.

היא נגשה אליו, חבקה אותו, לחצתהו אל לבה, נשקתהו בשפתיה
חדולקות ולחשה לו:

— הדוד הולך. אין לי פנאי לשהות. כעבור שמונה ימים אנכי יוצאת
אל הכרם...
מיד התחמקה.

V

לפנות ערב.

השמש שקעה, השמים בפאת מורה משוחים בצבע ירקרק-כהה.
עבים קטנים, זכים ולבנים כשלג רוכצים שורות-שורות ברקיע. שני
בוכבים, העוללים בצבא השמים, יצאו ברקוד ובדרוג, כאילו באו לבשר,
שכל המהנה שלהם יוצא אחריהם, רוח קרירה, משיבת נפש מנשבת
בפאת מערב ומצננת את האויר אחרי חום היום. מאיר הולך מכרם
לכרם. בכל אחד מהם הוא הולך עם הכורם מגפן לגפן, מסתכלים בכל
זמורה, מרימים עליה, שמים ידיהם תחת האשכולות, מעיינים בקנקנותיהם,
מועמים הענבים ומחויים דעתם כמה לחכות עד זמן בצירתם.

תיכף לכניסתו לפְּטְרִי זָסֵן נתן עינו בכרמו של קוספטי העומד
נוכח כרם זה. איש לא ראה שם, הוא שהה כרבע שעה ויצא.

בצאתו הופיעה לפני עינו אולנה כשהיא עומדת על-יד סוכתה בכרם.
הוא נרתע לרגע לאחוריו ונשאר עומד על מקומו. אחרי-כך פסע שלא מדעת
שתי פסיעות הלאה; הוא לא יכול להסתלק מכאן, כאילו שמוהו בשלשלאות
של ברזל. במחו המתוכבו בלי-הרף עשרות-עשרות אופנים קטנים
מקשקשים.

- פטרמי! - צרח בקול, וכונתו היתה: אולי תשמע אולנה א?
קולו ותצא מכרמה - פֶּטְרָמִי, תבוא מחר לפוען טוען אל התחנה?
- אָה - אָה - אבוא.

מאיר שם את אזנו כאפרכסת לצד פֶּטְרָמִי ונתן עיניו בכרמה של
אולנה. דומה היה כאילו הוא מתחנן: „אולנה, שמעי קולי וצאי מכרמך!
הוא תר בעיניו המזוינות התלויות בצמאון את כל הכרם לארכו
לרחבו, דרש לפסיעותיה, לבו רטט בו מהמית תוחלתו - והיא לא באה.
הוא הזיז את מבטו וצעק שוב: „פטרמי, במטותא מסך שלא
תוליכני שולל ותבוא מחר, למען השם, מחר.”

אולנה גם הפעם לא שמעה את קולו. הוא עמד ענום וזעום. רנע
דפרף בנצרו אשר בידו באויר, נעץ את עיניו בקרקע ושרק שריקה קלה.
אחר-כך ישב על אבן וצלל בתוך הדהוריו. הוא הסתכל לאור המצומצם
בפרות-משה-רבנו המנומרות, שזחלו כאן בחנוי הקרקע היבש...

הערפל כסה את הארץ.

פתאם הגיע לאזניו קול קורא בחשאי: „מאירי, מאירי, מאירי.”
הוא הרים את עיניו. לבו הסתה. רנש מתוק חדר אותו. לפני עיניו מעבר
לתעלה, בכרמה, על גבשושית עמדה אולנה. עיניה לוחטות. פניה קורנות.
פיה קצת פעור והיא קוראה לעומתו:
- מאיר, בוא אל סוכתי!

יותר לא הגידה כלום ונעלמה. רנע עמד כמאובן, אהר-כך קפץ
דרך התעלה והתחיל דולק אחריה. כשגניע לסוכתה היה חלש כתינוק
מרוב התרגשות; נפל על שק התבן המונח, מסך את ראשו על חיקה
ואמר בלחישה:

- פה אשאר הלילה.

אולנה החרישה ולא השמיעה את קולת. הוא שכב והציץ בה. אחר-
כך הרים את ראשו, הסתכל בפניה לאור הדועך המסתנן דרך סדקי הסוכה,
כמתחנן לפניה שתתמצה להניחו פה הלילה.

אולנה הרגישה במבטו, חייכה בשתיקה.

מאיר אחז בידה ולחצה אל לבו.

- אולנה, אהבתך, פה אשאר לעולמים איני מפחד, איני מפחד, מה

יעשה לי איש?

מאיר החזיק את ראשה בין זרועותיו, ושפתיו הצורכות מחשק נשקו

את פניה. היא נשכתה והוא צמא, כפרפור גופו אחרי נשיכתה הממושכה
עַר סיומה.

מאיר הסיר מעילו ושמו יתרו עם כובעו בזוית הכוכה. אולנה
ישבה יתפתרנגל, שהורת צמה עבה המתפתלת על קרקדה. היא היתה
לבושה כתונת סגורה עם שרוולים, ושמלה כחולה עם אבנט רחב על
כתניה, שוקמה רעננה ועדינה...

לֵי לֵי חושך היה – אחה הלילות של סוף רודש. ברקיע השמים היתה
פעמים משתובבת כנופיה של כוכבים. דומה נאילו אחד מהם דוחק את
רעהו בחזרה השמימה. מסביב דומיה. מחרם אחד מניגן שיר נוגה של
אברה צעירה. ים של כרמים פה על ההרים. מרחוק מתנוצצות מדורות
שהדליקו נערים בני-כפר הרועים שם סוסים בלילות.

אולנה יצאה מן הסוכה.

– לאן, אולנה? אל תלכי.

– תיכף אשובה.

– את הולכת אל אביך.

– תיכף אבוא.

היא נעלמה בחושך. מאיר נשאר בסוכה לבדו והשתטח פרקדן על
שק החבן. אולנה שבה מיד. היא ישבה לימינו והנישה אל פיו אשכול
ענבים שבצרה ברנע זה מן הזמורה.

– כבר נתבשלו ענביכם, אוליקה?

– שם על נבנון חכרם נוכח השמש יש זמורה אחת שענביה

נתבשלו.

– ואביך היכן, אולנה?

– אל תירא, אבי יצא אל התחנה עם עגלה מעונה תבואה. מאיר

צרח משמחה כשהוא מרקיר עצמו נעקה פעם ושתיים. היא קדמה פניו
בשפתיה הצורבות והנושקות, סמכה ראשה על שניו. מאיר ישב. שערותיו
היו פרועות, כותנתו פתוחה על חזהו. רגליו חשופות. כשהו בולע ענבים
קרירות רעננות...

כשהסירה אולנה את ראשה משכמו התקנן ונלחץ בפניו אל רדיה

והיא כבשה את ראשו אליהם. הוא עצם את עיניו ישפתיו דובבנו:

– אולנה, מה אשאר בסיכתך לעולמים.

– אולנה הרגשת.

מאיר נדרם על חזה.

בשעה מאוחרת בלילה התעורר מנשיקתה. בת־צחוק של ילד
האירה את פניו, התרפק עליה. שם את פניו בחיקה. עיניה נעצמו
מאליהן והיא דרשה לתנועות פניו.

הלילה נז. לאט־לאט נמסה אפלוליתו. העננים התפזרו וידאו נפרטים.
נפרטים ברכיע. השמים ספונים צבע אור תעלומות היום ההולך וקרב.
הזמורות בכרמים עומדות כקבוצות צללים נלחצים. רסיסי טל נוצצים
מעל הדשא. האופק מפאת מזרח נראה ברור. דומיה מסביב. אין תנועה.
אין רשרוש קל.

מאיר ואולנה שכבו שניהם על שק התבן בסוכה. זרמי אויר צח
חדרו אל תוך הסוכה, למפו את פניהם והשיבו נפש. שניהם עולי־ימים
איתנים ומלאים אש־תאווה. קצר להם הלילה לשאוב תענוגם־תענוג
בשרים...

